

Nationella riktlinjer för tandvården

är det möjligt.....

Friskare tänder – till rimligare kostnader (SOU 2007:19)

Socialstyrelsens regeringsuppdrag

- Utarbeta och uppdatera Nationella riktlinjer för **God vård**
- Verka för att riktlinjerna ligger till grund för vårdens planering och lokala vårdprogram
- Redovisa för regeringen hur riktlinjerna används och påverkar medicinsk praxis
- Utarbeta kvalitetsmått för **God vård**

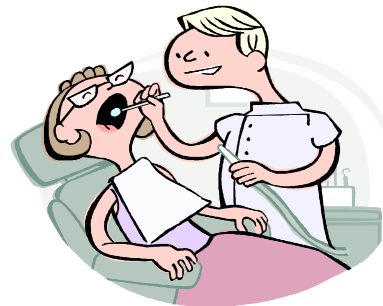
God vård innebär att tandvården är....

- Säker
- Kunskapsbaserad & ändamålsenlig
- Patientfokuserad
- Kostnadseffektiv
- Jämlik
- Kan ges i rimlig tid

Målgrupper

- Nämnden för det statliga tandvårdsstödet
- Professionerna
- Patienterna

Hur ska riktlinjerna användas?

- Underlag för Nämnden för statligt tandvårdsstöd
- Underlag för systematiska och öppna beslut om tandvårdsstödet fördelning
- Stöd för övergripande beslut på verksamhetsnivå
- Stöd för individuella kliniska beslut
- Stöd för patienten vid beslut om alternativa behandlingar

Områden inom hälso- och sjukvården som har Nationella riktlinjer

- Diabetes (1996, 1999, pågår)
- Stroke (2003, 2005, pågår)
- Astma och kol (2004)
- Bröst-, kolorektal- och prostatacancer (2007)
- Hjärtsjukdomar (1998, 2001, 2004, 2007)
- Missbruk och beroende (2007)
- Lungcancer (pågår)
- Demens (pågår)
- Depression och ångestsjukdomar (pågår)
- Påverkan på levnadsvanor (pågår)
- Rörelseorganens sjukdomar (pågår)

Huvuddiagnoser för Nationella riktlinjer

- Karies
- Sjukdomar i vävnaderna kring tänder och tandimplantat
- Sjukdomar i tandpulpan och de periradikulära vävnaderna
- Total och partiell tandlöshet
- Smärtsamma käkfunktionsstörningar
- Bett- och tandpositionsavvikelser samt tandutvecklingsstörning.

Sammanfattande tidsplan

- ***Karies***
Sjukdomar i vävnader kring tänder och tandimplantat
 - En preliminär version av riktlinjerna klar hösten 2008, riktlinjer fastställs under första delen av 2009.
- ***Sjukdomar i tandpulpan och de periradikulära vävnaderna***
Total- och partiell tandlöshet
 - Arbetet startade januari 2008. SBU och KDM påbörjar arbetet med kunskapsöversikter våren 2008. Riktlinjerna ska vara fastställda 2010.
- ***Smärtsamma käkfunktionsstörningar***
Bett- och tandpositionsavvikelse samt tandutvecklingsstörning
 - Socialstyrelsens riktlinjearbete påbörjas 17–18 april 2008. Riktlinjerna ska vara fastställda 2010.

Samarbete mellan.....

Socialstyrelsen

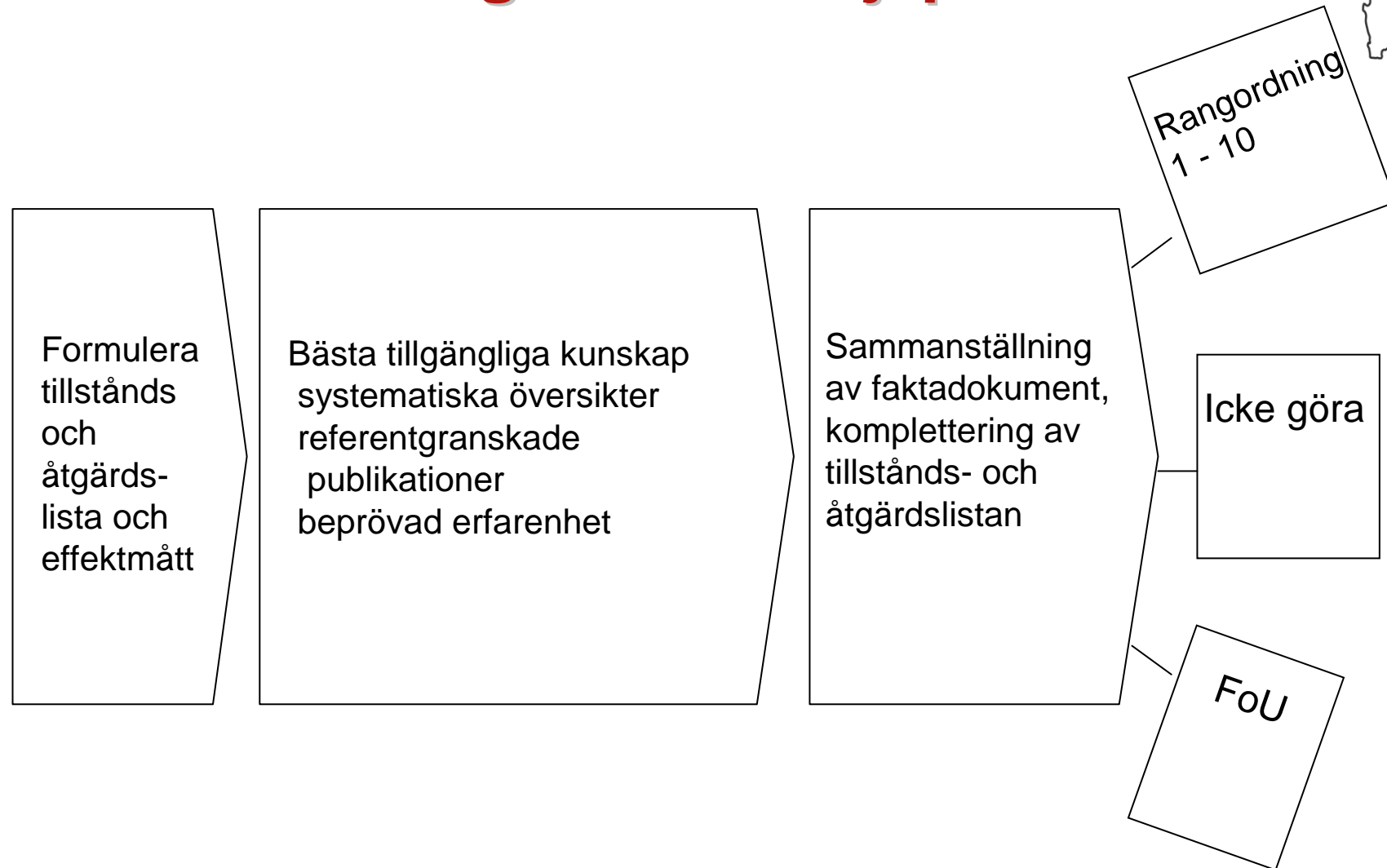
SBU

KDM

Den odontologiska riktlinjeprocessen

Arbetsgången för odontologiska riktlinjer

Rad	Hälsotillstånd och åtgärd	Tillståndets svårighetsgrad	Effekt av åtgärd	Evidens för effekt	Kostnad per effekt	Hälsöekonomisk evidens	Rekommendation
	1		2A		2B		3

1

Först tar projektledningen och den medicinska faktagruppen fram förslag på tillstånds- och åtgärdspar. Till exempel: akut kranskärlsröntgen (åtgärd) vid hjärtinfarkt (tillstånd).

2A

Sedan granskar experterna i den medicinska faktagruppen åtgärdernas effekter. Gruppen föreslår därefter vilka tillstånd och åtgärder som ska rangordnas och vilka par som ska få rekommendationen icke-göra och FoU.

2B

Integrerat med faktagranskningen utvärderar den hälsoekonomiska faktagruppen kostnadseffektiviteten.

3

Prioriteringsgruppen väger sedan samman alla fakta och rangordnar tillstånds- och åtgärdsparen mellan 1 och 10 samt bestämmer vilka par som ska få rekommendationen icke-göra och FoU.

Tillstånd

- Total tandlöshet
 - Avvikande käkrelationer
 - Benvolym
 - Slemhinnestatus
 - Nedsatt salivsekretion
 - Ogynnsam belastning
 - Ålder
 - Funktionsnedsättning
 - Allmänt hälsotillstånd
 - Psykosocial situation

Åtgärd

- Total plattprotes
- Implantatretinerad bro
- Implantatretinerad total plattprotes

Effektmått

- **PATIENTRELATERADE/PRIMÄRA EFFEKTMAÅTT**

- A1. Tuggfunktion
- A2. Bettfunktion
- A3. Estetik
- A4. Fonetik
- A5. Oral komfort
- A6. Livskvalitet
- A7. Allmän hälsa
- A8. Komplexitet
- A9. Hygien

- **PROTETISKA/SEKUNDÄRA EFFEKTMAÅTT**

- B1. Hållbarhet
- B2. Funktionstid
- B3. Komplexitet

- **OÖNSKADE EFFEKTER**

- C1. Tekniska
- C2. Biologiska
- C3. Komplexitet

Arbetsgången för odontologiska riktlinjer

Rad	Hälsotillstånd Åtgärd	Tillståndets svårighetsgrad	Effekt av åtgärd	Evidens för effekt	Kostnad per effekt	Hälsoekonomisk evidens	Rekommendation
282	<p>Entandslucka regio 5-5/psykosocial situation</p> <p>tandstött bro ök tandstött bro uk implantatstött krona ök implantatstött krona uk etsbro ök etsbro uk avtagbar protes ök /kombinationsprotetik avtagbar protes uk/kombinationsprotetik</p>						

Ca 130 tillstånd och över 900 åtgärder i dagsläget!

Tandvårdsriktlinjernas innehåll

Tandvårdsriktlinjerna innehåller

- Rekommendationer om prioriteringar i en skala från 1–10 (rangordning)
- Rekommendationer om åtgärder som inte bör utföras ("icke- göra")
- Rekommendationer om åtgärder som bara bör genomföras inom ramen för kliniska prövningar eller forsknings- och utvecklingsprojekt ("FoU")
- Kvalitetsindikatorer (kvalitetsmått) för God tandvård.

Rangordningen

- Endast åtgärder med dokumenterad effekt eller stöd i vetenskap och ”beprövad erfarenhet”.
- Prioritering 1–10.
- Svåra sjukdomstillstånd och kostnadseffektiva åtgärder prioriteras högre än mindre allvarliga sjukdomstillstånd och mindre effektiva åtgärder.
- Låg prioritet: åtgärder med liten odontologisk nytta i förhållande till kostnaden för åtgärden vid de aktuella sjukdomstillstånden.

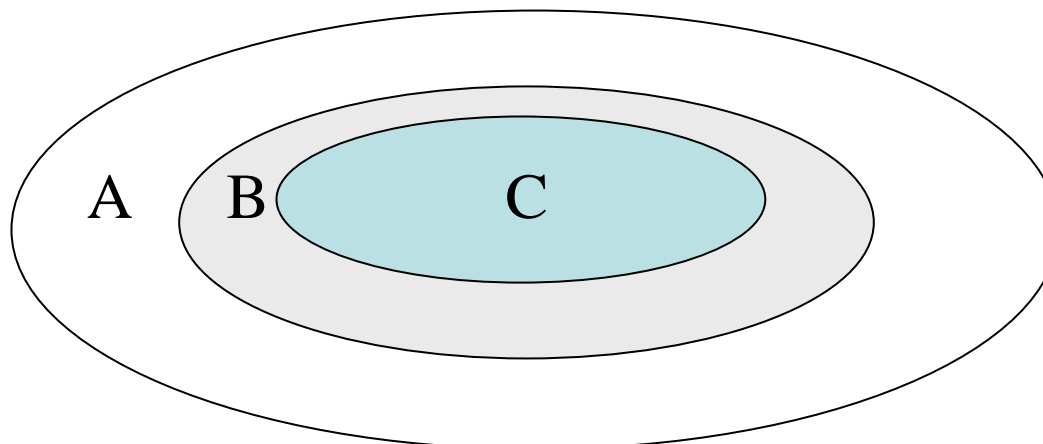
Icke-göra

- Det finns god vetenskaplig dokumentation för att åtgärden inte har någon effekt eller sämre effekt än annan behandling.
- Balansen mellan komplikationer eller biverkningar och effektutfallet är påtagligt ogynnsamt för patienten.
- Det vetenskapliga stödet är ofullständigt eller motstridigt och det samtidigt finns andra alternativ med gott vetenskapligt stöd.

FoU

- Åtgärden saknar vetenskapligt underlag eller har bristfälligt eller motstridigt vetenskapligt underlag samt att pågående eller kommande forskning kan tillföra relevant kunskap.
- Metoden är antingen på väg att införas, har redan införts trots bristande underlag eller så hyser professionen stora förhoppningar om dess värde.

Ersättningsberättigad tandvård

Tandvårdsutredningen

- A) Tandvård möjlig att utföra, men inte förenlig med vetenskap och beprövad erfarenhet
- B) Tandvård förenlig med vetenskap och beprövad erfarenhet
- C) Ersättningsberättigad tandvård

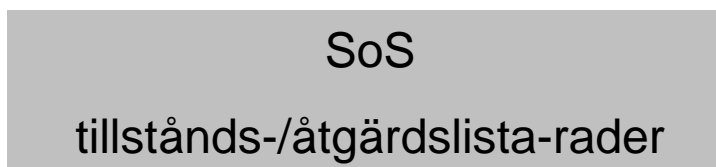
Socialstyrelsens rekommendationer

- A) "Icke-göra" och FoU
- B) Rangordning 1 – 10
- C) Tandvård med hög prioritering. Tandvårdsstödsnämnden tar ställning till var "ribban" ska ligga

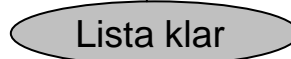
Nationella Riktlinjer - total/partiell tandlöshet

Jan-2008

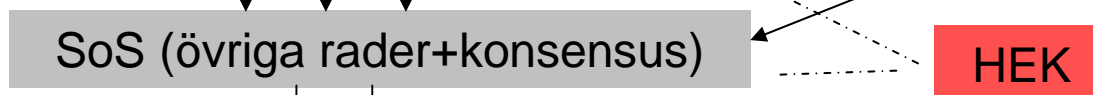
April-2008

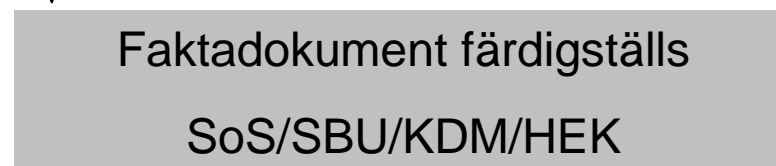
Maj-...-2008

Aug-2008

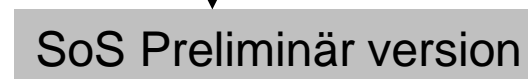
Dec-2009

Jan-2010

April-2010

Okt-2010

Experter i faktagruppen

- Total och partiell tandlöshet
 - Professor Margareta Molin, Umeå universitet ordf.
 - Professor Stig Karlsson, NIOM
 - Professor Johan Gunne, Umeå universitet
 - Övertandläkare Ingrid Collin Bagewitz
Centrum för specialisttandvård, Oral protetik, Malmö

Referensgrupp

Svår uppgift, men.....

**Tack för
uppmärksamheten!**